

знань, до подолання труднощів, то суперечності між новими умовами та невідповідністю до них студентів, між фізичною та суспільною зрілістю, є формально-логічними, ускладнюють і без того складний процес переходу зі школи у вищий навчальний заклад.

Студенти молодших курсів різні за віком, розвитком, досвідом, індивідуальними особливостями. Керувати процесом формування майбутніх спеціалістів без знання та врахування їхніх особливостей неможливо. Слід вважати, що і до виховання студентів прийнятне золоте правило К. Д. Ушинського, яке твердить: якщо ви хочете виховати людину у всіх відношеннях, то повинні вивчити її у всіх відношеннях.

Розвиток студентів молодших курсів відбувається під впливом нових умов. Характер навчання справляє важливий вплив на формування особистості. Новий зміст навчання, методи роботи у вищій потребують великого рівня самостійності, активності особистості, здатності до узагальнення, абстракції, творчості.

Пізнавальні інтереси студентів набувають професійної спрямованості, більш стійкого характеру. Інтенсивно розвивається увага, особливо довільна спостережливість, зростає значення абстрагованого, словесно-логічного, навмисного запам'ятовування. Розумова діяльність набуває більшого рівня узагальнення та абстрагування, що є необхідною передумовою формування теоретичного мислення. Для студентів характерні схильність до філософського підходу до явищ життя, критичність мислення. Прагнення заперечувати авторитети, встановлені правила, «все реформувати» пояснюється прагненням молоді до ідеального у своїх переконаннях.

Важлива умова успішного розвитку особистості – усвідомлення самим студентом неповторності своєї людської індивідуальності. У цьому віці складаються світогляд, етичні та естетичні погляди на основі синтезу багатьох знань, життєвого досвіду, самостійних міркувань і дій.

Т. О. Петухова

КОМПЕТЕНЦІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ

На шляху до інтеграції у європейській простір наростає дефіцит висококваліфікованих спеціалістів у всіх галузях економіки. В цих умовах стає принципово важливим формування системи вищої освіти, що спрямована на підготовку спеціалістів нової генерації, які здатні реалізовувати стійке та динамічне підвищення конкурентоспроможності економіки України. Така підготовка може бути забезпечена новим складом та структурою освітніх програм. Ці програми повинні бути розроблені при застосуванні інноваційного підходу та на основі компетентностей.

Рада Європи визначила п'ять груп компетенцій, формуванню яких повинно надаватись важливе значення при підготовці молоді:

1) політичні та соціальні компетенції – це здатність взяти на себе відповідальність спільно з іншими, виробляти рішення та брати участь у їх реалізації, толерантність до різних етнокультурних та релігійних груп, прояв сполучення власних інтересів з потребами підприємства та суспільства, участь у функціонуванні демократичних інститутів;

2) міжкультурні компетенції – це компетенції, що сприяють позитивним взаємовідносинам людей різних національних культур та релігій, розумінню та повазі один до одного;

3) комунікативна компетенція – це володіння технологіями усного та письмового спілкування різними мовами, у тому числі комп'ютерного програмування, включаючи спілкування через мережу Інтернет;

4) соціально-інформаційна компетенція – це володіння інформаційними технологіями та критичним ставленням до соціальної інформації;

5) персонально компетенція – це здатність до постійного підвищення освітнього рівня, потреба в актуалізації та реалізації особистого потенціалу, здатність самостійно трансформувати нові знання та вміння, здатність до особистого розвитку.

Варто зауважити, що для успішного вирішення поставлених перед вищою освітою завдань викладачі повинні володіти високим рівнем професійної компетентності, творчо реалізовувати інноваційні технології в галузі педагогіки та у професійному напрямку, володіти сучасними навичками педагогічної комунікації, технологіями усного та письмового спілкування різними мовами, дискусійною та мовною культурою, бути патріотами України, мати моральні принципи і переконання, постійно вдосконалювати свій професійний рівень відповідно до динамічних змін ринкового середовища.

О. М. Полякова

ОСНОВНІ НАПРЯМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Споживачі послуг системи освіти на сучасному етапі орієнтовані на доступність і якість, що відповідає останнім тенденціям розвитку суспільства. Необхідність введення системи менеджменту якості надання освітніх послуг обумовлена рядом тенденцій, а саме скороченням фінансування вищої освіти, зниженням рівня підготовки в школах, комерціалізацією та інтернаціоналізацією вищої освіти, залученням України до загального Європейського освітнього простору, що вимагає уніфікації процесів і гарантії якості наданих освітніх послуг.

Якість як поняття відносно має два аспекти: перший – це відповідність стандартам або специфікації, другий – відповідність запитам